

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovinci@gov.si

www.uszs.gov.si

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del):

Številka: 0043-2/2020/10
Ljubljana, 19. 6. 2020
EVA
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Poročilo za leti 2018 in 2019 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 in načrt sodelovanja za leto 2020 - predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Vlada Republike Slovenije je na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05-UPB, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17)) na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:</p> <ol style="list-style-type: none">Vlada Republike Slovenije je sprejela poročilo za leti 2018 in 2019 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020.Vlada Republike Slovenije je sprejela vsebinski in terminski letni načrt sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva za leto 2020.Vlada Republike Slovenije je sprejela usmeritev za prihodnje delo posebnega medresorskega delovnega telesa (Medresorske gospodarske komisije) za izvajanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020. <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">- Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu,- Ministrstvo za zunanje zadeve,- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- dr. Helena Jaklitsch, ministrica, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu - Robert Kojc, sekretar, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratak povzetek gradiva:

Vlada RS je maja 2011 sprejela Strategijo sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020.

Za izvajanje in spremljanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 je pri Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu imenovano posebno delovno telo (Medresorska gospodarska komisija) za spremljanje strategije, katerega delo vodi in usklajuje Urad.

Posebno delovno telo je za leti 2018 in 2019 sprejelo poročilo o izvajanju strategije, napredku in izzivih, ki so se pri tem pojavili.

Prav tako je posebno delovno telo za leto 2020 pripravilo vsebinski načrt sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva. Posebno delovno telo je sprejelo pregled projektov čezmejnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in sosednjimi državami, s poudarjeno vlogo avtohtonih slovenskih narodnih skupnosti v sosednjih državah.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Sredstva v letu 2020 za izvedbo načrtovanih aktivnosti na podlagi Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 bosta zagotovila Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v skupni višini 430.483,00 evrov.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Urad Vlade RS za Slovence v Zamejstvu in po svetu (USZS)	1537-110003 Sofinanciranje dejavnosti Slovencev v sosednjih državah	5497 Ustavne obveznosti - podpora avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu	214.950,00	/
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)	2330-17-0004 Sodelovanje z organizacijami v zamejstvu	649110 Sodelovanje s slovenskimi kmetijskimi organizacijami v zamejstvu	215.533,00	/
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

/

II. Finančne posledice za državni proračun

/

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:**8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:**

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Ko se pripravljajo poročila za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Dr. Helena Jaklitsch
MINISTRICA

Priloga:

- Poročilo za leti 2018 in 2019 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 in načrt sodelovanja za leto 2020
- Usmeritev za prihodnje delo posebnega medresorskega delovnega telesa (Medresorske gospodarske komisije) za izvajanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020

POROČILO ZA LETI 2018 in 2019
O IZVAJANJU STRATEGIJE SODELOVANJA MED REPUBLIKO SLOVENIJO
IN AVTOHTONO SLOVENSKO NARODNO SKUPNOSTJO V SOSEDNJIH
DRŽAVAH NA PODROČJU GOSPODARSTVA DO LETA 2020 IN NAČRT
SODELOVANJA ZA LETO 2020

Strategija sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 (v nadaljevanju Strategija) določa, da posebno delovno telo sprejema letna poročila o izvajanju strategije, napredku in problemih, ki so se pri tem pojavili, ter razpravlja in o tem poroča.

Prav tako posebno delovno telo oz. Medresorska gospodarska komisija (v nadaljevanju MGK) pripravi vsebinski in terminski načrt sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva za vsako naslednje leto ter pregled projektov čezmejnega sodelovanja.

Letno poročilo, vsebinski in terminski letni načrt ter pregled projektov čezmejnega sodelovanja se pošljejo v seznanitev Vladi RS in objavijo na spletnih straneh Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V okviru MGK so v letih 2018 in 2019 sodelovali predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja iz Trsta (SDGZ), Slovenske gospodarske zveze iz Celovca (SGZ), društva EU korak iz Reke (EU korak), Razvojne agencije Slovenska krajina iz Monoštra (RASK), predstavniki državnih organov (Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS), Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)), predstavniki zbornic (Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS), Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZ)), predstavniki podjetniško podpornih inštitucij (SPIRIT Slovenija) ter predstavniki znanstvenih ustanov (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU).

Sodelujoči v MGK so redno poročali o izvajanju in o načrtovanih aktivnostih. MGK je posebno pozornost usmerila v izvajanje programov in aktivnosti, ki jih sofinancira USZS (primeroma: poslovne konference, Projekt Mreža Alpe-Jadran - MAJ, Mobilnost mladih z namenom opravljanja prostovoljstva in delovne prakse v Sloveniji, razvojni program za Porabje, aktivnosti v Gorskem kotarju ...).

Na osnovi vsebinskih in terminskih načrtov posameznih deležnikov na področju sodelovanja z avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 so bile izvedene naslednje aktivnosti in projekti.

1. Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta (SDGZ)

V obmejnem prostoru obstaja z obeh strani veliko zanimanje za gospodarsko sodelovanje na območju, ki ga obravnavamo kot širši slovenski kulturni jezikovni prostor. V tem kontekstu so manjšine najboljše možno orodje za širitev slovenskega gospodarstva v sosednje države ter za privabljanje in usmerjanje tujih investicij v Slovenijo. Manjšine so v obdobju od vstopa Slovenije v EU in v Schengensko

območje tudi veliko naredile na področju podpore slovenskim podjetjem pri premoščanju administrativnih ovir pri čezmejnem poslovanju. V okviru programa Interreg Slovenija – Italija so se pripravili in prijavi tudi tozadevni projekti.

Na obmejnem področju bi bilo potrebno spodbujati slovenske investicije v sosednjih državah, bodisi zaradi določenih prednosti/možnosti, ki jih ta prostor nudi, bodisi zaradi dejstva, da se bo lahko tako ustvarilo potrebna delovna mesta v slovenskem okolju, ki lahko na dolgi rok zagotovi obstoj manjšine.

Glede skupnih nastopov je treba spodbuditi zrcalne projekte, ki bi jih lahko financirali slovenska in italijanska stran (o tem je bilo govora na bilateralnem srečanju med ministrom Počivalškom in deželnim odbornikom za gospodarstvo AD FJK Binijem v Trstu 12. 7. 2019, ki ga je organiziralo SDGZ).

Prav tako se je spodbujalo mreženje in grozdenje med homogenimi podjetji (lesarstvo, kovinarstvo, turizem...) in okoliši (Kras/Carso, Brda/Collio, Zgornje Posočje, Kanin) na obeh straneh meje oz. na tromeji.

S tem v zvezi je potrebno najpomembnejšim zamejskim inštitucijam za podporo gospodarstvu v sosednjih državah zagotoviti primerno podporo, bodisi za obstoj samih narodnih skupnosti, kot tudi zaradi dela, ki ga te organizacije opravljajo v korist slovenskih podjetij in inštitucij iz matice.

SDGZ je organiziralo ali soorganiziralo več B2B dogodkov v obmejnem prostoru (Matching Day v Gorici, See-Meet v Mariboru), več gospodarskih delegacij v obe smeri, predvsem pa obisk ministra Počivalška v Trstu, kjer se je srečal z glavnimi gospodarskimi akterji iz Avtonomne dežele Furlanija - Julijska krajina (AD FJK) ter svojim glavnim sogovornikom v AD FJK, deželnim odbornikom za gospodarstvo Sergiom Emidion Binijem.

2. Slovenska gospodarska zveza iz Celovca (SGZ)

30 letno delovanje Slovenske gospodarske zveze ostaja zvesta svojemu osnovnem namenu. Se pa redno delovanje zveze v posameznih obdobjih razlikuje glede na situacijo v gospodarstvu, regiji in vključenost v različne projekte.

Redno delovanje se deli na naslednje vsebinske sklope:

- a.) krepitev gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške,
- b.) čezmejno gospodarsko povezovanje in izvajanje Strategije sodelovanja med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020,
- c.) izvajanje dejavnosti Slovenskega poslovnega kluba (SPK) za SPIRIT Slovenija,
- d.) izvajanje projektov Evropskega teritorialnega sodelovanja SI – AT.

V letih 2018 in 2019 je bilo izvedeno nad 400 dogodkov, sestankov in drugih terminov. Zagotovila se je udeležba na prireditvah, obiskih razstavljalcev iz RS na

celovških sejnih, sestankih z aktivnim sodelovanjem ter s pripravo gradiv in organizacijo celodnevnih ali večdnevnih poslovnih dogodkov.

a.) Krepitev gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške in skrb za člane

Osnovni namen Slovenske gospodarske zveze ostaja krepitev gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške, saj gospodarska neodvisnost krepi samozavest manjšine in ji omogoča, da lažje ohranja svojo etnično in jezikovno identiteto. Gospodarstvo na dvojezičnem območju bo močno le, če bo uspelo ustvariti pozitivno vzdušje in ugodne razmere za podjetništvo na tem območju ter prepričati gospodarstvo, da izkoristi izjemno priložnost, ki jo ponuja geografska lega ob meji s Slovenijo, vključno s poznavanjem jezika in kulture. V ta namen je Slovenska gospodarska zveza kot krovna gospodarska struktura koroških Slovencev v letih 2018 in 2019 izvajala sledeče ključne aktivnosti:

- *zastopanje in zavzemanje za slovensko manjšinsko gospodarstvo v Avstriji in pomoč članom, primeroma:*

- strokovno predavanje: Reforma Evropskega zakonodajnega okvira za varstvo osebnih podatkov (EU GDPR) in kako smo na to pripravljani.

- gospodarska konferenca - Koristimo priložnosti, soočimo se z izzivi:

Slovenska gospodarska zveza v Celovcu je vabila skupaj z okrajnim uradom Koroške gospodarske zbornice (WKK) v Velikovcu na mednarodno konferenco. Dogodka se je udeležilo okoli 150 podjetnikov iz regije.

- redni občni zbor SGZ:

Na rednem volilnem občnem zboru Slovenske gospodarske zveze v Celovcu so odborniki predstavili uspehe dosedanjih prizadevanj, člani pa so izkazali zaupanje vodstvu SGZ, ki še naprej ostaja v rokah kom. sv. Benjamina Wakouniga.

- 30. obletnica SGZ:

SGZ, ki je bila ustanovljena jeseni 1988, je praznovala 30 let poslovanja. Jubilejno prireditev 13. 11. 2018 so sooblikovale tudi javne ustanove, partnerske organizacije, člani SGZ in podjetniki. Prireditev, katere se je udeležilo 240 gostov iz Avstrije, Slovenije in slovenskega zamejstva, je bila odlična priložnost za navezovanje novih stikov. Na sporedu je bil med drugim tudi podpis sporazuma s Koroškim združenjem industrialcev, ki bo še krepilo zmogljivost SGZ v regiji.

- Pliberška ZADRUGA – danes Zadruga ZMP Gmbh:

Kmečko-gospodarska Zadruga – Zadruga reg.z.z.o.j. v Pliberku je na južnem Koroškem čvrsto zakoreninjena. Kot tradicionalna slovenska gospodarska ustanova je bistven sestavni del južno koroške družbe. S tem je dobrobit Zadruga tudi izrednega pomena za slovensko narodno skupnost na Koroškem.

Odkup Zadruga s pomočjo slovenskih vlagateljev je uspel tik pred iztekom roka v zadnjih decembrskih dneh 2018, tako da je Zadruga Market GmbH danes spet v lasti vlagateljev iz narodne skupnosti.

SGZ se je angažirala v preteklih letih tako za uspešno prestrukturiranje Zadruga v GmbH kot tudi za pridobivanje vlagateljev iz slovenskih vrst – med njimi številni člani in odborniki Slovenske gospodarske zveze.

- *obveščanje o dogodkih in novostih v gospodarstvu:*

SGZ na svoji spletni strani in v skupini SGZ v komunikacijskem omrežju Facebook obveščala člane in uporabnike o aktualnih novostih. V letih 2018 in 2019 je SGZ objavila na svojem spletnem mestu okoli 300 člankov in drugih novic v slovenskem jeziku.

- *udeležba na sejnih:*

SGZ se redno udeležuje sejmov z lastnim stojnicami (primeroma: Mednarodni obrtni sejem MOS v Celju ter na »Jormaku« v Pliberku). Na stojnici SGZ v Celju se je predstavilo manjšinsko gospodarstvo in turizem ter s tem krepilo zavest o Slovencih na avstrijskem Koroškem. Stojnica v Pliberku pa je bila namenjena predstavitvi izdelkov članov SGZ iz Slovenije na Koroškem.

- *spodbujanje gospodarsko usmerjene mladine:*

SGZmladina je odprta skupina gospodarsko usmerjenih mladih, ki sovrstnikom ponuja mreženje in izobraževanje za podjetništvo, kar prispeva k osebni in poklicni rasti. Cilji SGZmladine so: spodbujanje večjezičnosti za povečanje poslovnih priložnosti, podpiranje multikulturene izmenjave, spodbujanje mladine za podjetništvo, prikazovanje poslovnih priložnosti, medsebojna izmenjava izkušenj, sodelovanje s podjetji, navezovanje čezmejnih stikov in razvijanje mreženja. Z vključevanjem mladine v aktivnosti SGZ in podjetništvo nasploh, se zasleduje dolgoročni cilj ohranjanja slovenske identitete na Koroškem.

Posebno je treba izpostaviti tudi mednarodno konferenco TEDxKlagenfurt, ki je bila na iniciativo SGZmladine več let zaporedoma izvedena, ter na diskusijske večere glede aktualnih gospodarskih tem.

Povezovanju mladine je namenjen tudi projekt Mreža Alpe Jadran – MAJ, ki se izvaja skupaj s partnerji v slovenskem zamejstvu (SDGZ, RASK, EU korak) ter ob finančni podpori Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Glavni namen projekta je »Oblikovati mrežo mladih vodstvenih kadrov in podjetnikov, ki bodo v prihodnosti spodbujali prednosti regionalnega razvoja in se vključevali v procese globalizacije s poudarkom na regijski povezavi in ohranjanju slovenstva preko instrumentov gospodarskega sodelovanja in razvoja«. Projekt je uspešno povezal mlade iz vseh 5 držav in s tem pospešil in povečal sodelovanje Slovenije z zamejskimi Slovenci. Udeleženci so izmenjali mnenja, spoznali lokalne potrebe, kulturo in izzive.

Skupaj se je več kot 130 mladih vsako leto iz Avstrije, Italije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije v štirih sklopih izobraževalo in družilo. Vtisi so nadvse pozitivni. Projekt se smatra kot zelo uspešen in načrtuje se nadaljevanje tudi v prihodnje.

b.) Čezmejno gospodarsko povezovanje in izvajanje Strategije sodelovanja med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020

Gospodarstvo na dvojezičnem območju avstrijske Koroške se ne bo moglo razvijati brez čezmejnega povezovanja. Pomena poslovnega povezovanja se zaveda tudi Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Tudi za leti 2018 in 2019 se je zagotovilo sodelovanje:

- pri pripravi načrta dela,
- pri izvajanju dogodkov USZS,
- z gospodarskimi organizacijami na Hrvaškem, Madžarskem in v Italiji.

c.) Izvajanje dejavnosti Slovenskega poslovnega kluba (SPK)

SGZ od leta 2008 dalje izvaja dejavnost Slovenskega poslovnega kluba v tujini po pogodbi s Spirit Slovenija, Javno agencijo RS za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologij. Na podlagi letne pogodbe se zagotavlja pomoč podjetjem iz RS pri širitvi njihove dejavnosti na avstrijski trg ter obveščanje javnosti o poslovnih priložnostih v Avstriji. Cilj je, da se ta dejavnost razširi in postane vstopna točka (one-stop-shop) za mala in srednja podjetja iz RS, ki želijo vstopiti na avstrijski trg. SGZ je sodelovala pri organizaciji in izvedbi številnih poslovnih dogodkov s partnerji iz Avstrije in tujine.

d.) Izvajanje projektov Operativnega programa Interreg V-A Slovenija – Avstrija 2014–2020 in Italija – Avstrija 2014-2020

SGZ je edina organizacija koroških Slovencev, ki razvija in kot vodilni partner izvaja gospodarske projekte. Projekti imajo cilj povečanja konkurenčne sposobnosti malih in srednjih podjetij (MSP) in s tem povečati blagovno menjavo med Slovenijo in Avstrijo ter pospeševati regionalni razvoj na obmejnem pasu Karavank, ki je ogrožen zaradi odseljavanja mladih in bega možganov v urbana središča. Cilj je ozavestiti mlade, da obstajajo različne poslovne priložnosti na dvojezičnem ozemlju in poudariti visoko kakovost življenja, kot dva bistvena razloga za vrnitev v domači kraj.

Za finančno obdobje 2014-2020 se je skupaj z vodilnimi partnerji pripravil gospodarski projekt v okviru programa Interreg SI – AT 2014-2020, ki je bil potrjen, tj.: Projekt ConnectSMEPlus.

ConnectSMEPlus predstavlja nadgradnjo predhodnega projekta ConnectSME, v katerem je bila opravljena analiza čezmejnega sodelovanja malih in srednjih podjetij. Raziskava je pokazala, da več kot dve tretjini MSP iz obmejnega prostora ne izvažata, 89% od teh pa meni, da za vstop na sosednje ali tuje trge potrebuje spodbudo od zunaj. Kljub temu, da imajo nekatera podjetja tržno zanimive in inovativne proizvode, so strah, neambicioznost, jezik, obremenjenost z lokalnim trgom, pomanjkanje časa, kadrov, financ in mrež ter oddaljenost od dinamičnega urbanega start up okolja, glavni razlogi za njihovo šibko (ne)internationalizacijo. Ključni izziv projekta predstavlja izvozno aktiviranje MSP z obmejnih območij, ob tem pa v največji meri uporabiti ter povezati obstoječe institucionalno in raziskovalno okolje, njegove RR in poslovne mreže, že razvite programe ter izkoristiti nove tržne in digitalne trende. Splošni cilj projekta je okrepitev čezmejno in globalno poslovno povezanost MSP s

perifernih obmejnih območij, ki izkazujejo največji potencial za rast in inovativnost ter na ta način prispevati k zagotavljanju njihove dolgoročne konkurenčnosti.

Skozi projekt se krepi kompetence MSP za tradicionalno in digitalno internacionalizacijo ter vplivalo na premik od lokalnega k čezmejnemu in globalnemu razmišljanju najmanj 300 MSP. Na podlagi prijav je bilo izbranih 25 podjetij iz Slovenije in 25 podjetij iz Avstrije, ki se s pomočjo praktične čezmejne male šole internacionalizacije, mentorstva in konkretne izkušnje na sosednjem ali tujem trgu usposablajo za samostojno internacionalizacijo. S projektom se želi krepiti potenciala podjetij samih in lastne kadre ter vzpostaviti čezmejna omrežja, ki bi nudila podporo MSP pri vstopanju na zunanje trge tudi po zaključku projekta. Posledično bi to pomenilo manjšo odvisnost od zunanjih svetovalcev. Projekt je finančno podprl tudi Koroški sklad za podporo gospodarstva KWF (Kärntner Wirtschaftsförderungsfonds). Projekt je trajal od 01. 4. 2018 do 31. 3. 2020.

3. Razvojna agencija Slovenska krajina iz Monoštra (RASK)

Razvojna agencija Slovenska krajina je gospodarska organizacija porabskih Slovencev. Ustanovila jo je leta 2006 Zveza Slovencev na Madžarskem.

Agencija sodeluje na evropskih projektih, saj je njen cilj pridobivanje sredstev iz EU in drugih državnih skladov za razvoj gospodarstva, kmetijstva in turizma Slovenskega Porabja, kjer živi slovenska narodna skupnost na Madžarskem.

Projektno delo v letu 2018:

- **Green Exercise – SI18 – Razvoj turističnih produktov za povečanje prepoznavnosti kulturne in naravne dediščine ob slovensko-madžarski meji:**

Projekt je bil prijavljen na razpis Čezmejnega sodelovanja Slovenija – Madžarska. Razvojna agencija je sodelovala pri sestavi projekta Green Exercise kot partner in koordinator celotnega projekta.

Projekt si prizadeva za skupno promocijo obstoječe čezmejne kulturne in naravne turistične ponudbe slovensko-madžarskega obmejnega prostora ter to dopolnjuje s posebnim poudarkom na zdravem življenjskem slogu, trajnostnem in okolju prijaznem načinu prevoza (predvsem kolesarjenju). Projekt je usmerjen v razvoj turizma v Porabju.

V letu 2018 je Razvojna agencija sodelovala pri različnih promocijskih dogodkih in sama tudi organizirala več kolesarskih tur.

V okviru projekta je agencija odgovorna tudi za pripravo poročil za občine na madžarski strani.

- **ETHOS LAND – SI190 – Vzpostavitev mreže družbeno odgovornih turističnih ponudnikov:**

Projekt je bil prijavljen na razpis INTERREG V-A Čezmejno sodelovanje Slovenija – Madžarska.

Osnovni cilj projekta je razvoj etičnega turizma, ki zagotavlja gospodarski in družbeni razvoj ob hkratnem varovanju okolja, torej vključuje okolijske, gospodarske in socialne vidike. Etični turizem želi, da bodo turisti dobili dostojne produkte in storitve za svoj denar ter bodo istočasno vedeli, da so s porabljenim denarjem prispevali k boljšemu življenju lokalnega prebivalstva. V okviru projekta se bo ustvarilo ali prenovilo ter opremilo več turističnih objektov, namenjenih osveščenim (etičnim) turistom – kolesarjem, pohodnikom, kot tudi skupinam otrok,

skupinam, ki se ukvarjajo z osebno rastjo itd. V razvoj kapacitet so vključene tudi ranljive ciljne skupine, ki se jih bo učilo novih znanj in veščin, kar jim bo omogočilo več možnosti za zaposlitev. Projekt je zasnovan na vključevanju in povezovanju etičnih in družbeno odgovornih lokalnih ponudnikov z obeh strani meje z namenom skupnega nastopa na trgu. Majhnost posameznega ponudnika ne doseže zelene ciljne skupine, skupni nastop ponudnikov pa lahko ustvari prepoznavnost regije in etične oblike turizma. Regijo in destinacijo se bo oglaševalo ciljno. Glavna vloga Razvojne agencije v okviru projekta je, da angažira lokalne pridelovalce, da registrirajo dopolnilno dejavnost. Preko Slovenske vzorčne kmetije in Hotela Lipa pa jim zagotoviti trg, kamor lahko prodajo svoje izdelke.

Glavni rezultati projekta bodo:

- nove nastanitvene kapacitete – 4 lokacije,
- novi lokalni produkti – 10 v Porabju,
- mreža ponudnikov – 1,
- spletna trgovina – 1,
- novi turistični paketi – 12.

Projektne partnerji so Razvojna agencija Slovenska krajina, Zavod Marianum Veržej-Center DUO, Občina Sakalovci, Markobios Pannonija so.p., Zavod za socialni razvoj Murska Sobota in A Nap Harmata Közhasznú Alapítvány (Ros Solis Foundation) Galambok. Razvojna agencija Slovenska krajina je vodilni partner projekta.

Celotni proračun projekta je 1.086.198,40 EUR, od tega so sredstva ESSR 923.268,64 EUR.

Projekt je bil podprt in se izvaja od 1. 7. 2018. V letu 2018 je Razvojna agencija v okviru projekta zasteknila teraso Vzorčne kmetije. Tako je postala ta uporabna tudi v slabem vremenu.

- Razvojna agencija je tudi leta 2018 uspešno izvedla **»Program sodelovanja med MKGP in RASK za leto 2018«**. Projekt je financiralo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Strokovno vodenje projekta opravljala Zavod za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Maribor. RASK zagotavlja organizacijsko podporo za izvedbo delavnic.
- **Projekt Mreža Alpe-Jadran (MAJ):**
Razvojna agencija je v letu 2018 sodelovala pri izvedbi projekta Mreža Alpe-Jadran. Namen projekta je, da poveže mlade pripadnike slovenske narodne skupnosti iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške, da oblikuje mrežo mladih voditeljev in podjetnikov, ki bodo v prihodnosti spodbujali prednosti regionalnega razvoja in se vključevali v procese globalizacije s poudarkom na regijski povezavi in ohranjanju slovenstva preko instrumentov gospodarskega sodelovanja in razvoja. Udeleženci so spoznali predvsem prednosti slovenstva in z njim povezanega mreženja za uspešno profesionalno delo in kariero v regiji Alpe-Jadran.
- **Projekti za Leader in za Razvoj podeželja Madžarske:**
Agencija je sodelovala v vodilnem organu Leader akcijske skupine Órség brez meja. RASK je nudila pomoč slovenskim organizacijam in občinam pri sestavi projektov, prijavljenih na razpis LAS.
- Tudi v letu 2018 se je posvetila posebno pozornost mladim. Za otroke so bile izvedene delavnice na temo kulinarika, rokodelstva in jahanja.

- RASK kot dober gospodar upravljala s Hišo rokodelstva v Andovci, Hišo jabolk na Gornjem Seniku in s Slovensko vzorčno kmetijo.
- Leta 2018 je Razvojna agencija sodelovala pri sestavi Razvojne strategije slovenskega Porabja, ki vsebuje vse smernice razvoja. Izvedba je zagotovljena tudi s finančno pomočjo Madžarske.

PROJEKTNO DELO ZA LETO 2019 in usmeritve agencije so bile:

Izvajanje projektov:

- **Green Exercise – SI18 – Razvoj turističnih produktov za povečanje prepoznavnosti kulturne in naravne dediščine ob slovensko-madžarski meji:**

Do julija 2019 so bile izvedene še zadnje načrtovane aktivnosti v okviru projekta in zagotovilo se je sodelovanje pri različnih aktivnostih posameznega partnerja. Projekt se je končal 31. 7. 2019. V okviru projekta je bila agencija odgovorna tudi za pripravo poročil za občine na madžarski strani.

- **ETHOS LAND – SI190 – Vzpostavitev mreže družbeno odgovornih turističnih ponudnikov:**

V letu 2019 je Razvojna agencija v okviru projekta izvedla razne aktivnosti:

- tabor ETHOS LAND za otroke (19. - 23. 8. 2019),
- odprti dan na Slovenski vzorčni kmetiji (7. 12. 2019),
- 3 izobraževalne delavnice za predelovalce (pogoji registracije, predelave, davčni predpisi). Glavna naloga je bila, da se zainteresirane nagovori za registracijo, saj šele potem lahko postanejo dobavitelji kmetije,
- sodelovanje pri različnih aktivnostih posameznega partnerja.

- **Projekt »Program sodelovanja med MKGP in RASK za leto 2019«:**

Razvojna agencija je uspešno izvedla projekt. Projekt je financiralo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Strokovno vodenje projekta opravlja Zavod za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Maribor. RASK pa opravlja organizacijsko delo za izvedbo delavnic.

- **Projekt Mreža Alpe-Jadran (MAJ):**

Tudi v letu 2019 je RASK sodelovala pri projektu MAJ – Inkubator proaktivnih zamejskih Slovencev. Sodelovalo se je pri vsaki aktivnosti.

- **Projekti za Leader in za Razvoj podeželja Madžarske:**

Agencija je nudila strokovno pomoč pri sestavi dveh projektov, ki so bili tudi s strani vodilnega organa odobreni.

- Razvojna agencija je sodelovala pri naslednjih prireditvah:
 - turistični sejem Madžarske (21. - 24. 02. 2019),
 - promocija Porabja na dan podelitve cepičev na Lentu pred Hišo stare trte (9. 03. 2019),
 - usposabljanje gorsko turističnih vodnikov (15. - 17. in 29. - 31. 3. 2019),
 - Slovensko – madžarski gospodarski forum v Moravskih toplicah z B2B – 26. 03. 2019,
 - Dobrote slovenskih kmetij (17. 05. 2019, Ptuj, Slovenija),
 - Poslovna konferenca »Preko izzivov do uspeha« (22. 5. 2019, Dobrla vas, Avstrija),
 - 57. Mednarodni kmetijsko-živilski sejem – AGRA (24. - 29. 8. 2019),

- »Dobrodošli pri nas« - zamejski nogometni turnir (21. 9. 2019, Gerovo, Hrvaška). Slovensko Porabje je zastopalo Športno društvo Srebrni breg iz Gornjega Senika,
- 51. Mednarodna regata »Barcolana« na tržaškem nabrežju (13. 10. 2019, Italija);
- Za otroke so bile izvedene delavnice na temo kulinarika, rokodelstva in tabor jahanja.
- Predstavniki Razvojne agencije so se 9. 03. 2019 v Mariboru udeležili 40. reza najstarejše trte na svetu, na katerem je tudi Slovenska vzorčna kmetija na Gornjem Seniku dobila cepiča. Cepič je bil slavnostno zasajen 31. 5. 2019.
- RASK je aktivno sodelovala pri sestavi Programa spodbujanja gospodarske osnove slovenske narodne skupnosti na Madžarskem 2021-2024.
- RASK je tudi 2019 uspešno upravljala z lastnimi investicijami: s Hišo rokodelstva v Andovci, Hišo jabolk na Gornjem Seniku in s Slovensko vzorčno kmetijo.

4. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS)

USZS je bil poleg vodenja MGK vključen v vrsto aktivnosti za spodbujanje gospodarskega sodelovanja med zamejci in izseljenci ter Republiko Slovenijo.

Predstavniki USZS so sodelovali v vseh spremljevalnih odborih INTERREG s sosednjimi državami.

USZS je organiziral in sodeloval na poslovnih konferencah in izobraževanjih. Spodbujal je neposredno sodelovanje in sicer:

- v letu 2018 je Urad organiziral 10. poslovno konferenco z naslovom Slovenska podjetnost kroži prek meja – Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva v dvorcu Bukovje pri Dravogradu. Udeležba je bila najvišja od vseh tovrstnih konferenc v organizaciji Urada, cca. 140 udeležencev. Konferenca je bila organizirana v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo Koroška, velik delež v smislu čezmejne udeležbe pa je prispevala Slovenska gospodarska zveza iz Celovca;
- v letu 2019 je Urad sodeloval pri organizaciji 11. poslovne konference Slovenska podjetnost kroži prek meja z naslovom »Preko izzivov do uspeha« v Dobrli vasi pri Celovcu. Glavni organizator je bila Slovenska gospodarska zveza, ki je projekt izvedla v okviru ConnectSMEPlus.

Na podlagi letnega razpisa za sofinanciranje delovanja struktur in projektov je USZS podprl gospodarske aktivnosti zamejskih gospodarskih deležnikov. Preko javnih razpisov 2018 in 2019 je USZS tudi finančno podprl slovenska združenja, ki se ukvarjajo z gospodarskim povezovanjem z matično domovino (poslovni klubi, častni konzuli, društva...).

USZS je v začetku 2019 sodeloval na ponovoletnem posvetu slovenske diplomacije na Brdu pri Kranju in nadgrajeval stike s častnimi konzuli RS, ki so v precejšnji meri gospodarstveniki.

V okviru uradnih obiskov v zamejstvu in po svetu so predstavniki USZS spodbujali h krepitvi gospodarskih stikov s Slovenijo ter se udeleževali dogodkov poslovnih klubov.

5. Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ)

Ministrstvo za zunanje zadeve je posebno pozornost posvečalo intenzivni čezmejni gospodarski izmenjavi in številnim pobudam za sodelovanje iz obeh smeri, katerim so sledile številne aktivnosti na gospodarskem področju, saj gre za mejno področje.

18. 6. 2018 je potekal 4. Monoštrski forum s ključnimi poudarki na razvoju trajnostnega kmetijstva, turizma, mobilnosti ter človeških virov v okoliščinah negativnih demografskih trendov. Del razprave je bil namenjen tudi obema narodnostnima manjšinama, njenemu videnju razvoja ter perspektivi obmejnih regij, s poudarkom na pomenu novoustanovljenega Evropskega združenja za teritorialno povezovanje.

Jeseni 2018 je bil v sodelovanju z VDU, GZS in agencijo SPIRIT organiziran obisk slovenske poslovne delegacije na Tirolsko.

Jeseni 2018 so v Rimu potekale gospodarske in kulturne konzultacije. Vsebine pogovorov so bile usmerjene na ekonomsko področje, kulturno promocijo in inovacije.

19. decembra 2018 so predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije obiskali Hrvaško obrtniško zbornico. Slovensko delegacijo je vodil predsednik Branko Meh, spremljali so ga direktor zbornice Danijel Lamperger, predstavniki Območnih obrtnih zbornic in predstavniki posameznih sekcij.

MZZ RS intenzivno pokriva zamejstvo preko veleposlaništev v sosednjih državah in še posebej preko generalnih konzulatov v Trstu, Celovcu in Monoštru, ki so najtesnejša povezava med Slovenijo in zamejci v teh državah.

Predstavniki Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu na čelu z ministrom Česnikom so se v letu 2018 in 2019 udeležili tradicionalnega čezmejnega prednovoletnega sprejema za gospodarstvenike na generalnem konzulatu v Celovcu kot obliko mreženja med podjetniki z obeh strani meje ter sodelovanja med matično državo in Slovensko gospodarsko zvezo v Celovcu.

Pomemben element pri širjenju gospodarskega sodelovanja je tudi mreža častnih konzulov RS v sosednjih državah. MZZ tako že nekaj let spodbuja širjenje te mreže in organizira letni posvet vseh častnih konzulov v Sloveniji.

6. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS je na podlagi potrjenih in izvedenih programov sodelovanja s slovenskimi kmetijskimi organizacijami v zamejstvu v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem v letu 2018 podprlo in sodelovalo pri izvedbi naslednjih programov:

- Avstrija - Kmečka izobraževalna skupnost in Skupnost južno koroških kmetov in kmetov

Izvedeni so bili naslednji projekti in aktivnosti:

- organiziranje in izvedba delovnih praks dijakov slovenskih kmetijskih šol na avstrijskem Koroškem;
 - izvedba in koordinacija delovnih praks slovenskih dijakov kmetijskih šol z avstrijske Koroške na biotehniških šolah v Sloveniji;
 - izvedba in koordinacija strokovnih ekskurzij za kmete in kmetice iz Slovenije po avstrijskem Koroškem;
 - koordinacija srečanj kmetijskih šol Althofen in Ehrental z biotehnično šolo Strahinj ter sodelovanje pri pripravi trilateralnega projekta »SLAVIT«;
 - predstavitev biotehničnih šol Strahinj, Grm, Nova Gorica, Ljubljana na Kmečkem prazniku na avstrijskem Koroškem;
 - predstavitev slovenskega kmetijstva na stojnici v šotoru Alpe Jadran na Pliberškem Jormaku (sejem);
 - čezmejni transfer izkušenj in izboljšanje kmetijske proizvodnje in proizvodov v okviru sodelovanja slovenskih kmetij z avstrijske Koroške pri »Dobrotah slovenskih kmetij«;
 - strokovni servis za delovanje stanovskega zastopstva Skupnosti južno koroških kmetic in kmetov;
 - povezovanje kmetov z obeh strani meje in promocija slovenskih kmetijskih proizvodov v Avstriji;
 - promocija slovenskega kmetijstva na mednarodnem Kmečkem prazniku »Srečanje kmetov iz petih dežel«.
- Italija - Kmečka zveza Trst

Aktivnosti v okviru programa za 2018 so bile usmerjene v naslednje projekte in aktivnosti:

- skupna promocija in povezovanje turističnih in izletniških kmetij iz zamejstva in Slovenije;
- posredovanje dobrih praks s področja strokovnega svetovanja med strokovnjaki Kmečke zveze in Kmetijske svetovalne službe Slovenije ter izmenjava strokovnega znanja in izkušenj;
- vključevanje stanovskih organizacij in kmetov v skupne načrte razvoja obmejnih regij in priprava predlogov za skupni razvoj kmetijstva obmejnih regij;
- posredovanje in predstavitve pravic ter postopkov za koriščenje podpor v materinstvu in zgodnjem otroštvu slovenskim državljanom v Italiji;
- izvajanje svetovalne službe za slovenske kmete (člane Kmečke zveze);
- sodelovanje Kmečke zveze pri pripravi čezmejnih projektov pri programih Slovenija- Italija;
- krepitev sodelovanja na obeh straneh meje s poudarkom na vključevanju stanovskih organizacij in kmetov v bodoče skupne načrte razvoja obmejnih regij in priprava predlogov za skupni razvoj kmetijstva obmejnih regij;

- nudenje svetovalne pomoči slovenskim kmetom dvolastnikom;
- organiziranje skupne promocije turističnih kmetij iz Slovenije in zamejstva na regati Barkovljanki;
- sodelovanje in povezovanje z Lokalno akcijsko skupnostjo Kras (LAS) Kras in LAS-i v obmejnem prostoru;
- sodelovanje med KZ Trst in KGZ Nova Gorica na področju izmenjave skupne promocije tradicionalnih in ekoloških pridelkov obmejnega prostora;
- sodelovanje Kmečke zveze pri pripravi novih čezmejnih načrtov EU in programa sodelovanja Slovenija – Italija 2014 – 2020;
- priprava strokovnih tedenskih objav in informacij v Primorskem dnevniku.

- Madžarska - Razvojna agencija Slovenska krajina

Izvedene so bile naslednje aktivnosti:

- pretežni del izobraževanja in usposabljanja je bil namenjen krepitvi delovanja Slovenske vzorčne kmetije na Gornjem Seniku;
- delavnice: dopolnilne dejavnosti na kmetiji, stacionarni turizem, priprava in izvedba zajtrka, kosilo na Slovenski vzorčni kmetiji, zimska rez v sadovnjaku, predelava sadja, priprave na obiranje in določitev optimalnih pogojev za obiranje, možnosti pridelave jagodičastega sadja, agrotehnični ukrepi na pašnikih, njivah, svetovanje iz vodenja kmetije, osnove čebelarstva, kolobar, setev, zimski obrok, embaliranje in predelava mesa, predelava mesnih izdelkov, kvašeno testo, priprava in strežba kosila, adventni in božični aranžmaji;
- organizacija in izvedba dogodka Festival jabolk;
- aktivno sodelovanje na prireditvah: Dobrote slovenskih kmetij, sejmu AGRA, na Kmečkem prazniku, srečanju kmetov petih dežel;
- izvedba dodatnih agrotehničnih ukrepov v sadovnjaku ter na njivskih in travniških površinah;
- vodenje delovanja Slovenske vzorčne kmetije, promocija kmetije ter izvajanje kmetijske in turistične dejavnosti na njej.

- Hrvaška - Kmečka izobraževalna skupnost Gorski kotar

Glavnina programa je bila usmerjena v pripravo projekta Turistično izobraževalne kmetije Gorski kotar ter v izobraževanje in usposabljanje tamkajšnjih slovenskih kmetov in sicer:

- na področju vrtnarstva - obdelovanje Goranskega vrta kot učni poligon s poudarkom na stročnicah;
- izvedba delavnice na področju pridelave krme in prehrane domačih živali;
- na področju čebelarstva – izvajanje ali promocija čebelarska učne poti ter zasaditev medonosnih rastlin;
- vključitev zeliščarjev društva Trbuhovica v čezmejni projekt SLO – HR;

- izvedba dogodka »Dnevi hrušk« v Čabru;
- sodelovanje na dogodku »Dobrote slovenskih kmetij«, na sejmu AGRA ter pri skupnih akcijah koordinacije AGRASLOMAK;
- izvajanje delavnic: oskrba vrtnin, izdelava bio oglja, sajenje zdravih rastlin, oranje, gnojenje in čiščenje trajnih nasadov;
- sklicevanje Projektnega odbora za Turistično izobraževalno kmetijo Gorski kotar:
 - izvedba dvodnevni seminarjskih vaj za študente Turistične fakultete Brežice, Univerze Maribor na temo »Razvojni program za trajnostni razvoj krajev območja mesta Čabar v Gorskem kotarju«;
 - priprave za izgradnjo Turistično izobraževalne kmetije Gorski kotar, ki so potekale v okviru Kmetijske izobraževalne skupnosti Gorski kotar ter v okviru Projektnega odbora. Pridobljena je bila naslednja dokumentacija: odkup zemljišča in vpis v zemljiško knjigo, izdelane so bile tri idejne zasnove, geodetski posnetek gradbene parcele, izvajal se je postopek za odkup funkcionalnega zemljišča, pridobljena so bila potrebna soglasja za pristop k glavnemu projektu. Kot podlaga za razvoj turizma v navezavi z bodočo Turistično izobraževalno kmetijo Gorski kotar se je pristopilo k izdaji strokovne monografije »Razvojni program za trajnostni razvoj krajev območja mesta Čabar v Gorskem kotarju«.

Nadalje je bil MKGP aktiven v okviru koordinacije AGRASLOMAK za leto 2018 in sicer:

1. Zasedanje koordinacije AGRASLOMAK v Dolini pri Trstu

Izvedeno je bilo 13. zasedanje koordinacije AGRASLOMAK v Trstu v Italiji 6. 4. 2018. Koordinacija AGRASLOMAK se je sestala v Dolini pri Trstu in zasedala v stavbi občine Dolina. Člane koordinacije je pozdravil župan ter predstavil občino. Po opravljenem zasedanju je sledil v Dolini ogled muzeja iz 1. svetovne vojne, obisk oljčnega nasada na Dolgi koroni ter slovenskega kmetijskega podjetja Parovel v Dolini, ki se ukvarja z vinogradništvom in oljkarstvom.

2. Priprava in izdaja brošure o turističnih potencialih Gorskega kotarja:

Skupaj s Fakulteto za turizem Brežice Univerze Maribor je bila izdana brošura o potencialnih točkah za turistično ponudbo v Prezidu in njegovi okolici. Strokovno so posamezno vsebino obdelali študenti v okviru terenskih vaj ter napisali seminarjsko nalogo za posamezno vsebino. Brošura je bila predstavljena 9. 5. 2018 na MKGP, pozneje pa še v Prezidu za domačine. Preko 200 izvodov je bilo danih na razpolago KIS Gorski kotar, da jih lahko razdelijo med krajanje Prezida in okolice. Brošura je bila med domačini Gorskega kotarja zelo dobro sprejeta.

3. Organiziranje fotografske razstave Marinke Mader Tscertou v Trstu v kulturnem središču:

Ob priliki zasedanja koordinacije AGRASLOMAK so se člani koordinacije udeležili otvoritve fotografske razstave Marinke Mader Tschertou v slovenskem kulturnem središču v Trstu.

4. Aktivno sodelovanje posamezne slovenske zamejske kmetijske organizacije na Dobrotah slovenskih kmetij 18. 5. 2018 na temo slovenska potica (Kmečka zveza Trst, KIS avstrijska Koroška, RASK, Porabje, KIS Gorski kotar):

Del razstave Dobrote slovenskih kmetij je bil namenjen posebno slovenski potici. Vsaka od štirih slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij je pripravila za razstavo primerke tipičnih slovenskih potic iz vseh štirih zamejskih področij. KIS Tinje iz avstrijske Koroške je tako kot vsako leto razstavljal tudi kmetijske proizvode svojih članov iz avstrijske Koroške, ki so prejeli številna priznanja.

5. Sodelovanju pri projektu mladih zamejcev za izobraževanje na seminarju Mreža Alpe Jadran - MAJ iz Avstrije, Italije, Madžarske in Hrvaške:

Na pobudo Slovencev iz avstrijske Koroške je bil oblikovana Mreža Alpe-Jadran - MAJ v sklopu katere je potekala izobraževalna šola za mlade iz vseh štirih zamejstev, pri čemer so kmetijske organizacije animirale mlade za vključitev v MAJ. Izobraževanje je potekalo vsakokrat v drugi državi, tako da so se mladi med seboj spoznali ter seznanili z življenjem in delom v vseh štirih zamejskih deželah. Zaključek MAJ je bil 23. 11. 2018 v Državnem zboru RS, v letu 2019 pa v Cankarjevem domu.

6. Srečanje kmetov petih dežel na avstrijskem Koroškem:

Predstavniki slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij so se udeležili srečanja kmetov petih dežel na kmečkem prazniku na avstrijskem Koroškem v juliju 2018. Tradicionalno prireditev je organizira KIS Tinje z avstrijske Koroške v kraju Galicija na avstrijskem Koroškem. Srečanja so se udeležili predstavniki koordinacije AGRASLOMAK z vseh štirih sosednjih držav. Dogodek je pomenil veliko manifestacijo slovenstva in kmetijstva na avstrijskem Koroškem.

7. Mednarodni kmetijsko živilski sejem AGRA 2018 v Gornji Radgoni:

29.8.2018 se je organiziralo srečanje predstavnikov slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij s takrat še kandidatko za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandro Pivec. Na razstavnem prostoru MKGP je bil organiziran informativni pult AGRASLOMAK za izvajanje promocije kmetijstva in turističnih kmetij v zamejstvu.

8. Regata Barkovljanka, izvajanje promocije turističnih kmetij iz Slovenije in zamejstva pod naslovom »Turistične kmetije brez meja«:

Regata je bila 50- jubilejna. Ob veliki angažiranosti Kmečke zveze Trst skupaj s Turistično zvezo Slovenije je bila 2. 10. 2018 v Piščancih – predmestju Trsta izvedena tiskovna konferenca. Turistične kmetije iz zamejstva in Slovenije so v razstavnem šotoru na tržaškem nabrežju od 11. do 14. 10. 2018 predstavljale svojo turistično ponudbo pod naslovom »Turistične kmetije brez meja«. S svojim obiskom je dogodek počastila ministrica dr. Aleksandra Pivec, ki se je ob tej priliki neformalno srečala s Stefanom Zannieriem, deželnim odbornikom za kmetijstvo.

9. Praznovanje 30- letnice delovanja KIS:

Zagotovila se je udeležba na 30- letnici Kmečke izobraževalne skupnosti (KIS) v Pliberku na avstrijskem Koroškem 16. 11. 2018. Ob tej priliki je KIS izdal knjigo »Naše kmetije« ter kmečki koledar za leto 2019. Dogodka so se udeležili predstavniki MKGP in USZS.

II. V letu 2019 so bili izvedeni programi in aktivnosti s sledečimi vsebinami:

1. Italija, Deželna kmečka zveza Trst:

- skupna promocija in povezovanje turističnih in izletniških kmetij iz zamejstva v Italiji in iz Slovenije,
- posredovanje dobrih praks in nudenje svetovalne pomoči čezmejni posestnikom pri urejanju zadev in reševanju problemov v zvezi z dvolastništvom,
- krepitev sodelovanja na obeh straneh meje s poudarkom na vključevanju stanovskih organizacij in kmetov v bodoče skupne načrte razvoja obmejnih regij in priprava predlogov za skupni razvoj kmetijstva obmejnih regij,
- nudenje svetovalne pomoči pri programu razvoja podeželja PRP 2014 – 2020,
- posredovanje dobrih praks s področja strokovnega svetovanja med strokovnjaki Kmečke zveze in Kmetijsko svetovalne službe Slovenije ter izmenjava strokovnega znanja in izkušenj,
- sodelovanje Kmečke zveze z LAS-om Kras in čezmejno sodelovanje z LAS-i iz Slovenije,
- posredovanje in predstavitev pravic ter postopkov za koriščenje pokojninskih dodatkov,
- sodelovanje Kmečke zveze pri pripravi novih čezmejnih načrtov EU programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2014 – 2020,
- organiziranje in zagotavljanje svetovalne službe na Goriškem v Italiji,
- sodelovanje na področju skupne promocije in trženja posebnih tradicionalnih in ekoloških kmetijskih pridelkov in izdelkov,
- strokovne tedenske objave in informacije v Primorskem dnevniku ter letna naročnina za Kmečki glas.

2. Avstrija, SJK IN KIS avstrijske Koroške:

- izvedba in koordinacija delovnih praks dijakov slovenskih kmetijskih šol na avstrijskem Koroškem,
- izvedba in koordinacija delovnih praks slovenskih dijakov kmetijskih šol z avstrijske Koroške na biotehniških šolah v Sloveniji,
- čezmejni prenos izkušenj in izboljšanje kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov v okviru sodelovanja slovenskih kmetij z avstrijske Koroške pri »Dobrotah slovenskih kmetij«,
- izvedba in koordinacija strokovnih ekskurzij za kmete in kmetice iz Slovenije po avstrijskem Koroškem,
- izvedba in koordinacija strokovnega srečanja slovenskih višjih šol iz slovenskega zamejstva in biotehničnega centra Naklo za izdelavo trilateralnega učnega načrta s težiščem v naravoslovju (priprava na skupni projekt ERASMUS + SLAVIT)
- spletna prodaja kmečkih dobrot,
- predstavitev slovenskega kmetijstva na stojnici v šotoru Alpe Adria na Pliberškem Jormaku ter na kulinarčnih praznikih po avstrijski južni Koroški,
- promocija slovenskega kmetijstva na mednarodnem Kmečkem prazniku – srečanju slovenskih kmetov iz petih dežel,
- promocija slovenskega kmetijstva na tržnici » Alpe srečajo Jadran« v športnem parku Slovenskega atletskega kluba SAK Celovec, na velikonočni tržnici v Celovcu, na velikonočni tržnici na Jedvovci, v Borovljah, na Habnarjevem jezeru v Hodišah, v Žrelcu, na adventni tržnici na Jedvovci, na adventni tržnici na otoku Maria Worth in na dnevih Alpsko - jadranske kuhinje v Celovcu,

- strokovni servis za delovanje stanovskega zastopstva Skupnosti južno koroških kmetov in kmetov.

3. Madžarska, Razvojna agencija Slovenska krajina:

- izvajanje turistične dejavnosti na kmetiji (oddaja apartmajev ter kulinarčna ponudba),
- vzreja živine, telic in bikov,
- pridelava jabolk,
- delavnica zimska rez v sadovnjaku Slovenske vzorčne kmetije,
- priprava škropilnega programa za jabolane,
- delavnica določanje optimalnih rokov obiranja jabolk v nasadu,
- delavnica določanja nasada za naprej,
- delavnica predelava mesa,
- delavnica peke potic,
- delavnica kuhanje marmelad,
- delavnica oblikovanje skupne blagovne znamke,
- delavnica izdelave srca, sove, jabolka iz sena,
- nadaljevalni tečaj konjereje in jahanja konj.

4. Kmetijska izobraževalna skupnost Gorski kotar:

a) Sadjarstvo:

- prikaz rezi sadnega drevja,
- pregled v nasadu, svetovanje v nasadu jagod in malin,
- priprava tehnoloških navodil, jagode, priprava gnojilnega načrta za šolski vrt,
- pregled nasada in svetovanje v nasadu jagod in malin (3x),
- sajenje jagod,
- priprava razstave jabolk in krompirja,
- predavanje o odpornih sortah v sadjarstvu.

b) Vrtnarstvo:

- sajenje solate, paprike in paradižnika,
- sajenje zelja in kisanje zelja,
- pridelava krompirja, priprava tal, varstvo krompirja, spremljanje sort v poskusu,
- predstavitev sort krompirja.

c) Razstava pridelkov:

- razstava jabolk in krompirja.

č) Ocenjevanje žganja in rezultati:

- ocenjevanje vzorcev žganj,
- predstavitev rezultatov in podelitev priznanj.

d) Živinoreja:

- poskusna setev TDM in ogled posevka TDM,
- analiza krme,
- ogled pašnika.

e) Čebelarstva učna pot:

- spomladanska oskrba medovitega vrta,
- sajenje trajnic in prireditvev na čebelarški učni poti,
- jesenski obisk medovitega vrta.

V okviru AGRASLOMAK so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- pripravljena in izdelana je bila brošura o turističnih potencialih Gorskega kotarja št. 2 za področje celotne Čabranske občine,
- ponatisnjena in dopolnjena je bila izdaja brošure koordinacija AGRASLOMAK (maj 2019) ter izvedena javna predstavitev ponatisa na Dobrotah slovenskih kmetij na Ptuju,
- izveden javni razpis za snemanje dokumentarca o slovenskem kmetijstvu v zamejstvu,
- zagotovilo se je sodelovanje in promoviranje posamezne slovenske zamejske kmetijske organizacije na »Dobrotah slovenskih kmetij maja 2019«,
- zagotovilo se je sodelovanje pri projektu pridobitev mladih zamejcev za izobraževanje in medsebojno povezovanje v prostoru Alpe – Jadran,
- zagotovilo se je sodelovanje koordinacije AGRASLOMAK na Vseslovenskem srečanju v Državnem zboru julija 2019 s predstavitvijo mladega kmeta s Tržaškega,
- zagotovila se je udeležba predstavnikov slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij na srečanju kmetov petih dežel na kmečkem prazniku na avstrijskem Koroškem v juliju 2019,
- zagotovila se je udeležba na Mednarodnem kmetijsko živilskem sejmu AGRA 2019 v Gornji Radgoni s srečanjem predstavnikov slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij. Izvedla se je organizacija informativnega pulta na razstavnem prostoru MKGP na sejmišču v Gornji Radgoni ter promocija slovenskega kmetijstva iz zamejstva,
- izvedla se je promocija turističnih kmetij iz Slovenije in zamejstva pod naslovom »Turistične kmetije brez meja« v okviru Regate Barkovljanka oktobra 2019. Kmečka zveza Trst pa je promovirala vino Prosekar.

7. Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)

SVRK redno izvaja Interreg programe čezmejnega sodelovanja SI-IT, SI-AT, SI-HU in SI-HR. Finančna perspektiva 2014-2020 je v polnem razmahu kar se tiče izvajanja projektov, prav tako je bila do konca leta 2019 dodeljena večina evropskih sredstev na omenjenih čezmejnih programih.

Programi čezmejnega sodelovanja:

SI-HU: v letu 2018 je bilo za sofinanciranje odobrenih 7 projektov, in sicer so bili v okviru 4. roka (potekal je v I. 2017) javnega razpisa odobreni 4 projekti in v okviru 5. roka javnega razpisa 3 projekti.

5. rok za oddajo projektov se je iztekel 29. 6. 2018. Na ta dan je začelo teči tudi novo obdobje za oddajo projektih predlogov za 6. rok javnega razpisa, ki se je iztekel v letu 2019.

Razvojna agencija Slovenska krajina sodeluje v dveh projektih, in sicer v projektu ETHOS LAND kot vodilni partner in projektu Green Exercise kot projektni partner, medtem ko sodeluje Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci - kot PP v okviru projekta ESCAPE.

SI-AT: v letu 2018 je bilo za sofinanciranje odobrenih 18 projektov, katerih predlogi so bili oddani v okviru 3. roka javnega razpisa. 4. rok za oddajo projektov se je iztekel 28. 11. 2018. Na ta dan je začelo teči tudi novo obdobje za oddajo projektov

predlogov za 5. rok, ki se je iztekel v letu 2019 in je predvidoma zadnji. V štirih odobrenih projektih, ki so se izvajali v letu 2018, so kot projektni partnerji sodelovale tudi organizacije Slovencev v zamejstvu.

SI-HR: v letu 2018 je bilo za sofinanciranje odobrenih 17 projektov, katerih predlogi so bili oddani v okviru 3. (zadnjega) roka javnega razpisa. Organizacije Slovencev v zamejstvu niso sodelovale v odobrenih projektih, ki so se izvajali v letu 2018.

IT-SI: V okviru standardnih projektov so v letu 2018 sodelovale kot projektni partnerji manjšinske organizacije na treh projektih: **FISH-AGRO TECH CBC**, **LIGHTING SOLUTIONS** in **EDUKA 2**.

Odbor za spremljanje je konec decembra 2018 potrdil sofinanciranje strateškega projekta z akronimom PRIMIS v okviru razpisane teme 6 - MANJŠINE IN VEČKULTURNOST. Skupna višina sofinanciranja projekta, ki se bo izvajal 36 mesecev, je 2.4 mio EUR sredstev ESRR. Na projektu PRIMIS sodeluje 10 projektnih partnerjev med katerimi so poleg vodilnega partnerja, ITALJANSKE UNIJE, še tri manjšinske organizacije: Ciljno začasno združenje PROJEKT, Slovensko deželno gospodarsko združenje in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti.

Slovenske zamejske organizacije sodelujejo oz. so sodelovale bodisi kot vodilni bodisi kot projektni partner na projektih v okviru programov SI-HU (3 projekti), SI-AT (4 projekti) in IT-SI (4 projekti). Medtem, ko na programu SI-HR slovenske manjšinske organizacije niso sodelovale.

Poleg izvedbe razpisov in spremljanja projektov za obdobje 2014-2020 je v letu 2019 začel potekati proces programiranja za obdobje 2021-2027. Proces programiranja se je v letu 2019 na SVRK začel tako v okviru cilja Naložbe za rast in delovna mesta (cilj 1), kot v okviru čezmejnih programov z Avstrijo, Madžarsko, Hrvaško in Italijo (Cilj 2). V okviru programa **Slovenija – Avstrija** je aprila 2019 Odbor za spremljanje ustanovil Delovno skupino za programiranje, katere namen je usmerjanje in spremljanje priprave programskega dokumenta. Delovna skupina je pričela z delom v začetku julija 2019.

Prav tako je bila v okviru programa sodelovanja **Slovenija - Hrvaška** ustanovljena delovna skupina za programiranje za obdobje 2021-2027 in je pričela z delom v septembru 2019. Oktobra 2019 je pričela z delom tudi Delovna skupina za programiranje **Slovenija – Madžarska 2021-2027**, novembra 2019 pa še Delovna skupina za programiranje **Italija – Slovenija 2021-2027**.

8. SPIRIT Slovenija

Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT Slovenija) skupaj s partnerskimi institucijami izvaja svojo dejavnost na podlagi Programa dela in finančnega načrta za posamezno leto, področje internacionalizacije pa uresničuje preko vladnega programa spodbujanja internacionalizacije.

Dokument Mednarodni izzivi 2019-2020 predstavlja akcijski načrt za izvedbo dejavnosti spodbujanja internacionalizacije slovenskih podjetij in privabljanja tujih neposrednih investicij.

9. Gospodarska zbornica Slovenije (GZS)

GZS intenzivno sodeluje s slovenskimi gospodarskimi subjekti in strukturami v zamejstvu.

Predstavniki GZS se redno udeležujejo poslovnih konferenc in gospodarskih dogodkov.

V okviru letnega programa dela organizira GZS poslovne dogodke s katerimi povezuje gospodarstvenike iz zamejstva z matico.

GZS je aktivna pri izvajanju strategij s področja gospodarstva in razvoja.

10. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS)

OZS je v letu 2018 in 2019 izvedla naslednje aktivnosti vezane na sodelovanje z zamejskimi skupnostmi in sicer: poslovna srečanja, strokovna srečanja sekcij, organizacijo sejmov in ogledov tovarn v tujini in organizacijo ter izvedbo največjega mednarodnega poslovnega srečanja v regiji v času Mednarodnega sejma obrti in podjetnosti (MOS) v Celju, kjer so sodelovala slovenska in tuja podjetja. Na dogodku sta aktivno sodelovala tudi SDGZ Trst in SGZ Celovec ter mreža zbornic New Alpe Adria. Na dogodkih je sodelovalo več kot 200 podjetij in izvedlo se je več kot 600 individualnih sestankov s tujimi podjetji. Na MOS so v okviru razstavnega prostora OZS razstavljali tudi SDGZ Trst in SGZ Celovec.

Dogodke SDGZ Trst in SGZ Celovec OZS promovira v svojih medijih tako, da zagotovi za svoje člani brezplačno udeležbo in s tem krepi čezmejno sodelovanje.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je izvedla tudi izobraževanja in svetovanja slovenskim podjetjem pri vstopu na italijansko, avstrijsko, nemško, hrvaško tržišče - dejavnost traja celo leto. OZS je organizirala tudi Forum obrti in podjetništva ter sestanke oz. srečanja mreže zbornic New Alpe Adria.

Gospodarske stike OZS krepi tudi z obiski oz. srečanji s predstavniki tujih partnerskih zbornic (HWK, HOK, WKO, SDGZ, ...).

11. Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ISIM ZRC SAZU) se ukvarja z interdisciplinarnim poljem raziskovanja migracijskih procesov.

Teme raziskovanja so predvsem slovensko izseljenstvo, povratništvo, priseljevanje v Slovenijo ter države EU, etničnost in multikulturalizem, migracijske in integracijske politike, prisilne migracije ter drugi metodološki in teoretični pristopi študij migracij. Raziskovalke in raziskovalci delujejo na humanističnih in družboslovnih področjih zgodovine, literarne zgodovine, umetnostne zgodovine, etnologije, antropologije, geografije, sociologije in kulturoloških ter političnih ved.

V letu 2018 je Inštitut deloval na 7 nacionalnih in 8 evropskih raziskovalnih projektih, v programski skupini *Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva v kontekstu raziskovanja migracij*, na 3 bilateralnih projektih ter znotraj promocije znanosti v tujini.

V letu 2019 je Inštitut deloval na 13 nacionalnih in 13 mednarodnih raziskovalnih projektih, 5 bilateralnih projektih, v programski skupini *Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva v kontekstu raziskovanja migracij* ter v novi programski skupini *Dediščina na obrobjih: novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega*. Inštitut v okviru svojih dejavnosti izdaja znanstveno revijo *Dve domovni/Two Homelands* (dve številki letno) ter znanstveno strokovno revijo *AEMI Journal*. Inštitut že leta izdaja svojo monografsko zbirko *Migracije*, v okviru katere je v letu 2018 izšel zbornik *Labour Mobility in the EU* (urednici: Kristina Toplak in Mojca Vah Jevšnik), v letu 2019 pa *Kompleksnost identitetnih procesov argentinskih Slovencev* (Nadia Molek). Poleg tega je bila izdana znanstvena monografija *Made in YU 2015 [drugi natis]* (Jernej Mlekuž in Tanja Petrović).

12. Društvo za razvoj civilne družbe „EU korak“

V sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem iz Italije, Slovensko gospodarsko zvezo iz Avstrije, Razvojno agencijo Slovenska krajina iz Madžarske ter Tovarno podjetij kot nosilcem projekta, se je od 14. do 16.05.2018 izvedla osrednja aktivnosti projekta Start-up Alpe Jadran za zamejske Slovence. 28 mladim iz Avstrije, Italije, Hrvaške in Madžarske je bilo že drugo leto zaporedoma omogočeno brezplačno sodelovanje na PODIM konferenci, največji start-up konferenci v regiji, ter udeležba na enodnevni prePODIM start-up šoli, ki je dala poudarek na pomenu mreženja za uspešno profesionalno delo. V tridnevem programu je sodelovalo 7 mladih iz Hrvaške, ki so prihajali iz Zagreba, Reke in Gorskega kotarja. Za mlade je bila to priložnost, da pridobijo nova podjetniška znanja, kot tudi, da se mladi iz zamejstva spoznajo ter odkrijejo priložnosti za profesionalni razvoj.

EU korak je aktivno sodeloval v okviru projekta MAJ. Namen MAJ je dati priložnost mladim za mreženje, izobraževanje ter osebni in profesionalni razvoj z namenom aktivnega dela v regiji Alpe – Jadran. Na Reki se je med 07. – 08.09.2018 organiziralo 3. srečanje mladih in sicer na temo Podjetništva in start-up-ov. Delovni naziv srečanja je bil „Mladi in podjetništvo“. Dogodek je združil 25 mladih in predstavnikov organizacij. EU korak je pri organizaciji dogodka prevzel naslednje obveznosti: logistika, oblikovanje programa (skupaj s prof. Vlado Dimovskim), povezovanje programa, iskanje zunanjih predavateljev (skupaj s člani Projektnega sveta). Tudi v letu 2019 je EU korak organiziral dogodek v okviru MAJ in sicer v Perzidu, katerega se je udeležilo še več mladih kot leto prej.

EU korak se je udeležil in predstavil svoje delovanje med drugim tudi na Poslovni konferenci »Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva«, ki je potekala v Dravogradu 14. - 15. 11. 2018.

V letu 2018 je EU korak nastopil v vlogi pobudnika in koordinatorja „PILOT PROJEKTA: Mobilnost mladih zamejcev z namenom prostovoljstva ali delovne prakse v Sloveniji“.

Namen pilotnega projekta v letu 2018 je bil ustvariti predpogoje za ustanovitev mednarodnega dolgoročnega programa, ki bi mladim od 18 do 35 let iz avstrijskega, italijanskega, hrvaškega in madžarskega zamejstva omogočil, da v časovnem

obdobju od dveh tednov do dveh mesecev bivajo v Sloveniji in v tem času opravijo delovno prakso ali prostovoljno delo s področja osebnih interesov posameznika. Cilj programa je bil povezovanje izobraženih mladih rojakov iz sosednjih držav z gospodarstvom, državnimi inštitucijami in javnim sektorjem. Hkrati pa seznaniti slovenske delodajalce o vseh prednostih mladih, ki živijo izven Slovenije: njihovo dvojezičnostjo, vpetostjo v dve kulturni in identitetni realnosti ter zmožnost povezovanja različnih držav, regij in lokalnih skupnosti na področjih kot so: gospodarstvo, znanost, kultura, šport ipd..

V letu 2018 se je v projekt pilotno vključilo štiri mlade osebe iz avstrijskega, italijanskega in hrvaškega zamejstva, ki so od dva do šest tednov bivale v Sloveniji ter se v tem času usposabljale na področju svoje stroke oz. profesionalnega interesa. Vse udeležene osebe so bile stare med 24 in 29 let, brez ali z malo profesionalnih izkušenj. Delovna praksa je udeležencem dala priložnosti vzpostaviti prve stike s slovenskimi delodajalci, spoznati delovne procese ter pridobiti konkretne delovne izkušnje. Z druge strani pa so vključeni delodajalci lahko spoznali potencial sodelovanja s Slovenci v zamejstvu. Projekt je istočasno omogočil mladim, da s preživljanjem časa v Sloveniji spoznajo slovenščino ali izboljšajo svoje znanje jezika, se soočajo s kulturnimi običaji in svojimi koreninami ter tako utrdijo svojo narodno pripadnost.

Dosežena je dodana vrednost projekta, saj se je iz avstrijskega zamejstva vključila študentka slovenskega jezika, ki bo še naprej sodelovala s Centrom za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Iz Hrvaške sta se vključili dve osebi – ena je opravila prakso pri RTV Slovenija, s čem je pridobila prva znanja, da bi se lahko bolj aktivno vključila v medijsko poročanje iz hrvaškega zamejstva, medtem ko je druga oseba opravila prakso pri Znanstveno-raziskovalnem središču Bistra Ptuj. Rezultat te prakse pa je novo projektno sodelovanje pri programu Erasmus+, ki naj bi vključevalo vse gospodarske zamejske organizacije. Tržaška Slovenka, študentka dodiplomskega študija strojništva, je opravila šest tedensko delovno prakso pri slovenskem podjetju Hella Saturnus in s tem dokazala možnosti sodelovanja mladih zamejcev s Slovenijo tudi na področju sodobnih panog.

Tudi v letu 2019 so se v projekt vključili mladi iz Hrvaške.

Druga projektna aktivnost EU koraka je bila analiza profesionalnih potreb mladih. Med mladimi zamejci je bila izvedena anketa, ki je pokazala, da mladi iščejo priložnosti za vseživljenjsko učenje, vendar nimajo na voljo dovolj brezplačnih programov, ki ustrezajo njihovim potrebam. Kot zaželena področja usposabljanja najbolj pogosto navajajo učenje slovenskega / tujih jezikov, podjetniške veščine (vodenje, trženje, PR, menedžment, poslovno komuniciranje...) ter javno nastopanje.

ZAKLJUČEK

MGK bo še naprej intenzivno usmerjala ter koordinirala delovanje vseh deležnikov gospodarskega delovanja v zamejstvu ter med podpornim okoljem v Sloveniji in o izvedenih dejavnostih in uspehih obveščala Vlado RS.

Priloga tega poročila je zapis postopka o uskladitvi in potrditvi Poročila za leti 2018 in 2019 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020.

**VSEBINSKI IN TERMINSKI LETNI NAČRT
SODELOVANJA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN AVTOHTONO SLOVENSKO
NARODNO SKUPNOSTJO V SOSEDNIJH DRŽAVAH NA PODROČJU
GOSPODARSTVA
ZA LETO 2020**

Strategija sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 (v nadaljevanju: Strategija) določa, da posebno delovno telo sprejema letna poročila o izvajanju strategije, napredku in problemih, ki so se pri tem pojavili, ter razpravlja in o tem poroča.

Prav tako posebno delovno telo pripravi vsebinski in terminski načrt sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva za vsako naslednje leto ter pregled projektov čezmejnega sodelovanja. Letno poročilo, vsebinski in terminski letni načrt ter pregled projektov čezmejnega sodelovanja se pošljejo v seznanitev Vladi RS in objavijo na spletnih straneh Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V delu posebnega delovnega telesa sodelujejo predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja iz Trsta, Slovenske gospodarske zveze iz Celovca, Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Razvojne agencije Slovenska krajina iz Monoštra, predstavniki državnih organov: (Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS), Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)); predstavniki zbornic (Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS), Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZS)); predstavniki podjetniško podpornih institucij (SPIRIT Slovenija) ter predstavniki znanstvenih ustanov (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU).

V letu 2020 se bodo v okviru obravnavane tematike izvajali naslednje aktivnosti:

I. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS)

USZS bo izvedel evalvacijo izvajanja Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva za obdobje 2014-2020.

Na podlagi opravljene evalvacije bo sprejeta odločitev o pripravi predloga novega strateškega dokumenta sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva za obdobje 2021-2027 oziroma predlog ustrezne vključitve vsebin v področne strategije pristojnih vladnih resorjev.

USZS v letu 2020 načrtuje 12. poslovno konferenco z naslovom »Slovenska podjetnost kroži prek meja«. Konferenca bo pripravljena v sodelovanju z Obrtno zbornico Kranj (natančna lokacija še ni določena).

Nadalje bo USZS sodeloval pri skupnih projektih drugih gospodarskih ustanov Slovencev zunaj RS ter v okviru pristojnosti in kadrovskih možnosti nudil organizacijsko pomoč.

USZS bo tudi v letu 2020 v okviru proračunskih možnosti sofinanciral aktivnosti na področju gospodarstva na podlagi vsakoletnega javnega razpisa.

Kot ključno koordinativno telo Vlade RS, pristojno za Slovence v zamejstvu in po svetu, bo nadgradil sodelovanje z drugimi resorji na področju sodelovanja na področju gospodarstva z zamejci in Slovenci po svetu.

II. SGZ Celovec

SGZ bo načrtovane dogodke prilagodila ukrepom, ki so bili uvedeni za zajezitev pandemije. Aktivnosti bodo vključevale tudi nadaljevanje in nadgradnjo uspešno izvedenih projektov v letu 2019.

Nadaljevale se bodo dejavnosti v skladu s poslanstvom SGZ kot npr. izvedba projekta ConnectSMEPlus v sklopu programa Interreg V-A SI-AT.

Izvajanje projekta MAJ se bo tehnično prilagodilo okoliščinam pandemije in se bo za prvi dve srečanji izvedlo na daljavo.

Prav tako bodo številne načrtovane redne dejavnosti - konference, poslovna predavanja - izvedena v 2. četrtletju 2020 le v digitalni obliki. Dejavnost se bo dopolnjevala z zelo aktivnim delom na spletu, novo informacijsko točko glede ukrepov in podpor v Avstriji in Sloveniji ter s snemanjem video prispevkov s številnimi gospodarskimi in drugimi ustanovami. Aktivnosti bodo namenjene tudi raznim aktualnim gospodarskim in tudi ključnim družbenim temam, npr. poslovanje v času izrednih razmer ter situacija na mejnih prehodih in položaj Slovencev v drugih zamejskih regijah.

SGZ bo poglobila sodelovanje s SDGZ in drugimi zamejskimi gospodarskimi strukturami. V letu 2020 se načrtuje skupni nastop na gospodarskih, kmetijskih in turističnih sejnih, npr. v septembru 2020 v Pliberku in v Celju, v kolikor bo to možno.

Nadalje se bo prizadevalo, da se bodo dogodki v drugem polletju 2020, ki jih načrtuje SGZ ali se načrtujejo skupaj s pomočjo partnerjev, izvedli kot prvotno načrtovano.

Med ključnimi prioritetami bo SGZ promovirala priložnosti, ki jih ponuja slovenski zamejski prostor v regiji Alpe-Jadran. V tem sklopu bo SGZ sodeloval pri start-up konferenci PODIM, ki bo letos prvič poteka v digitalni obliki.

V tem okviru bosta izvedeni v juniju 2020 prireditvi na temi: »Možnosti pridobivanja javnih podpor za podjetja v Avstriji« ter »Revitalizacija gospodarskih vezi v Alpsko - jadranski regiji«.

Nadalje si bo SGZ prizadevala za sprejem gospodarskega programa za slovenska zamejstva. SGZ se bo v letu 2020 na področju konkretnih gospodarskih projektov v zamejstvu še posebej prizadevala za utrjevanje ter nadgradnjo sodelovanja z resorno pristojnima ministrstvom za gospodarstvo in kmetijstvo.

III. SDGZ Trst

SDGZ načrtuje svoje delovanje v dveh smereh: neposredna dejavnost v funkciji članstva (okrog 450 podjetij iz Tržaške, Goriške in Videmske pokrajine) ter povezovanje med gospodarstvom AD FJK in Republiko Slovenijo.

Dejavnost v funkciji članstva je organizirana po sistemu italijanskih stanovskih organizacij, toda SDGZ kot manjšinsko združenje povezuje več različnih sektorjev dejavnosti, ki bi jih v vse italijanskem prostoru zastopale avtonomne organizacije. Združenje je organizirano v petih sekcijah (obrnitništvo, trgovina na drobno, zunanja trgovina in storitve, gostinstvo, prosti poklici).

Kot skupna organizacija zastopa interese celotnega slovenskega gospodarskega ambienta v odnosu do AD FJK, s trgovinskimi zbornicami, pristojnimi organi, krajevnimi upravami ipd..

Posamezne sekcije pa izvajajo vrsto aktivnosti, od promocijskih pobud sektorske narave do strokovnega izobraževanja in obveščanja članstva ob spremembah zakonodaje in drugih novostih, ki pogojujejo dejavnost podjetij.

SDGZ je organizacija, ki lahko primerno usmerja pomemben del italijanskih investicij v Sloveniji z upoštevanjem slovenskih nacionalnih interesov, obenem pa ima strukturo, ki že spremlja vrsto slovenskih podjetij na italijanskem tržišču, kjer jim nudi podporo v slovenskem jeziku.

Konkretne pobude se bodo glede na razvoj dogodkov pandemije ustrezno prilagodile.

Nadalje bo SDGZ nadgradilo sodelovanje z drugimi zamejskimi gospodarskimi strukturami in aktivno vključilo v izvajanje skupnih projektov in aktivnosti.

V letu 2020 je treba posebno pozornost nameniti sistemskemu usklajevanju glede ukrepov v zvezi s COVID 19 v obmejnih območjih, da se ne ogrozijo vzpostavljene dobavne verige in ogrozi ustaljenih navad prebivalstva/potrošnikov.

IV. Razvojnna agencija Slovenska krajina (RASK)

Glavne naloge RASK v letu 2020 bodo:

- izvajanje naslednjih usmeritev:
 - povezati javni in podjetniški interes z razvojnimi cilji lokalnega okolja,
 - vzpodbujati razvoj podjetništva in malega gospodarstva,
 - izvajanje nalog iz razvojnih programov lokalnega območja,
 - nudenje strokovne pomoči občinam in slovenskim organizacijam;
- strokovna pomoč pri sestavi gradiv za potrebe slovenskih občin in organizacij v Porabju:
 - priprava investicijskih študij, programov in dokumentacije za projekte lokalnega in regijskega pomena,
 - sodelovanje v pripravi turističnih dogodkov Porabja,
 - priprava prijav za razpis Gospodarski razvoj slovenskega Porabja (financiran s strani Madžarske) za slovenske občine in organizacije. RASK sledi evropske in državne razpise ter o tem obvešča občine in slovenske narodnostne organizacije. Tovrstni projekti lahko bistveno prispevajo k kulturnem, turističnem in gospodarskem razvoju slovenskega Porabja.
 - izvajanje programov in projektov za spodbujanje razvoja podjetništva, turizma in kmetijske dejavnosti na področju Porabja,
 - sodelovanje pri upravljanju Lokalne akcijske skupine Őrség brez meja;

- podpora regionalnemu in čezmejnemu razvoju:
 - razpisi Leader akcijske skupine Őrség brez meja so objavljeni. Razvojna agencija bo pomoč nudila slovenskim prijaviteljem.
 - projekt ETHOS LAND je bil pozitivno ocenjen. Razvojna agencija opravlja vlogo vodilnega partnerja pri projektu, ki se je začel 01. 7. 2018. Projekt je sofinanciran iz programa INTERREG V-A Čezmejno sodelovanje Slovenija-Madžarska.
 - obveščanje, splošno svetovanje, popis projektnih idej ter usmerjanje razvojnih partnerjev v regiji pri oblikovanju, prijavi na razpise in izvedbi projektov,
 - prenos znanja in dobrih praks regionalnega razvoja;
- delovanje na področju podjetništva in obrtništva:
 - informiranje in svetovanje o podjetništvu in obrtništvu,
 - izdelava projektov (investicijskih, marketinških, sanacijskih) – po dogovoru,
 - izvajanje projektov v sodelovanju s partnerji;
- delovanje na področju kmetijstva in turizma:
 - organiziranje delavnic in seminarjev iz področja turizma, kmetijstva, izobraževanje na področju pridelave in predelave - sodelovanje z MKGP,
 - v okviru projekta ETHOS LAND se bo ob Slovenski vzorčni kmetiji postavila zunanja savna, znotraj kmetije pa trgovina z lokalnimi proizvodi,
 - izobraževanje na področju razvoja novih lokalnih turističnih ponudnikov – ogled dobre prakse v Sloveniji,
 - organizacija in izvajanje prodaje lokalnih proizvodov,
 - skrbništvo za spletne strani www.szlovenvidek.hu in www.kmetija.hu,
 - izdelava promocijskih materialov in spletnega portala,
 - sodelovanje s turističnimi društvi in turističnimi ponudniki,
 - organizacija kulturno - turističnih prireditev;
- aktivnosti na področju mladih:
 - izvedba tabora - jahanje za otroke ter različne delavnice na področju gastronomije in rokodelstva,
 - sodelovanje pri izvajanju projekta MAJ in organizacija dogodkov v zvezi s projektom,
 - izvedba dveh taborov za obmejne otroke v okviru projekta ETHOS LAND,
 - koordinacijska vloga pri športnih dogodkih za mlade.

RASK bo vse svoje načrtovane dogodke prilagodila ukrepom, ki so bili uvedeni za zaježitev pandemije.

V. Zveza slovenskih društev na Hrvaškem

Gospodarsko delovanje Zveze slovenskih društev na Hrvaškem bo v letu 2020 temeljilo na:

- izvedbi aktivnosti pri projektu MAJ, organizacija srečanja septembra na Reki;
- povezovanju s Slovensko-hrvaškim poslovnim klubom;

- povezovanju s slovenskimi gospodarskimi organizacijami tudi izven projekta MAJ;
- organizaciji poslovnega srečanja na Reki v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije na Hrvaškem;
- obnovitvi stikov s Hrvaško gospodarsko komoro na Reki ter povezovanju z zamejskimi gospodarskimi organizacijami;
- pripravah na razpise za EU projekte (trenutno je v pripravi prijava na javni razpis za finančno podporo v okviru *Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj* (finančna podpora do višine 150.000 EUR); nadaljnje prijave bodo odvisne od razpisanih programov);
- izdelavi baze podjetnikov in obrtnikov po področjih delovanja (turizem, kmetijstvo ipd.);
- izdelavi spletne strani s predstavitvijo slovenskih obrtnikov iz Hrvaške (predstavitev njihovih izdelkov in storitev);
- organizaciji dveh delavnic o marketingu in spletni prodaji v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Univerze na Reki (načrtovano v drugi polovici leta 2020, odvisno od ukrepov glede Covid 19).

Dolgoročen načrt Zveze slovenskih društev na Hrvaškem je ustanovitev društva, ki bo prevzelo začetne aktivnosti zveze in nadaljevalo z razvijanjem le-teh.

VI. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS)

V letu 2020 bo večina sodelovanja potekala z zamejskimi organizacijami v Avstriji, s Kmečko zvezo Trst v Italiji ter z zamejci na Madžarskem (RASK) in na Hrvaškem (KIS Gorski Kotar).

V letu 2020 KGZS predvideva, da se bo sodelovanje še okrepilo s posebnim poudarkom na mladih.

Aktivnosti Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije bodo izvedene v tesnem sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

VII. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano načrtuje v okviru programa slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij v letu 2020 naslednje aktivnosti in sicer z:

- RASK, Madžarska

Glavnina programa obsega usposabljanje kadrov skozi posamezne delavnice na področju pridelave krme in prireje goveda kot temeljne dejavnosti kmetije ter delavnice na področju sadjarstva in delavnice na področju dopolnilnih dejavnosti. Strokovno bo delavnice izvajal Kmetijski zavod Maribor, ki bo opravil tudi občasen strokovni nadzor nad delovanjem kmetije. RASK je vključena tudi v čezmejni projekt ETHOS LAND, ki je usmerjen v pridelavo lokalnih produktov.

V okviru tega projekta bo kmetija postavila zunanjo savno ter uredila trgovino za lokalne proizvode. RASK bo udeležena pri vseh skupnih letnih aktivnostih koordinacije AGRASLOMAK (11 dogodkov). Delo z mladimi je RASK usmerila na področje konjereje in jahalne šole.

Program za 2020 je ovrednoten na 20.808.08 €.

- KIS Gorski kotar, Hrvaška

Večina dejavnosti bo usmerjena v pridobivanje znanja in prakse na področju vrtnarstva, sadjarstva in živinoreje. Program izobraževanja in prakse bo vodil Kmetijski zavod Ljubljana skozi posamezne delavnice ter svetovanja. Promocijo svoje dejavnosti bo KIS Gorski kotar izvajal tudi skozi izvedbo posameznih dogodkov kot so: dnevi hrušk, srečanje zeliščarjev ter »Kobasarjada«. Sodelovalo se bo pri vseh dogodkih AGRASLOMAK.

Za potrebe bodoče TIK Gorski kotar je KIS usmeril v izobraževanje turizma in kulinarike že dva dijaka.

Letni program je ovrednoten na 17.545,00€.

- Deželna Kmečka zveza Trst

Program deželne Kmečke zveze Trst sloni v glavnem na svetovalni dejavnosti, kajti v Italiji ne obstoja uradna svetovalna služba, ker ni kmetijske zbornice. Vsebinsko pa program zajema naslednje vsebine:

1. skupna promocija in povezovanje turističnih in izletniških kmetij iz zamejstva v Italiji in iz Slovenije,
2. posredovanje dobrih praks in nudenje svetovalne pomoči čezmejnim posestnikom pri urejanju zadev in reševanju problemov v zvezi z dvolastništvom,
3. krepitev sodelovanja na obeh straneh meje s poudarkom na vključevanju stanovskih organizacij in kmetov v bodoče skupne načrte razvoja obmejnih regij in priprava predlogov za skupni razvoj kmetijstva obmejnih regij,
4. nudenje svetovalne pomoči pri programu razvoja podeželja 2014-2020,
5. posredovanje dobrih praks s področja strokovnega svetovanja med strokovnjaki Kmečke zveze in Kmetijske svetovalne službe Slovenije ter izmenjava strokovnega znanja in izkušenj,
6. sodelovanje Kmečke zveze z Las-om - Lokalno akcijsko skupino Kras in čezmejno sodelovanje z las-i iz Slovenije,
7. posredovanje in predstavitev pravic ter postopkov slovenskim kmetom za koriščenje pokojnin,
8. sodelovanje Kmečke zveze pri pripravi novih čezmejnih načrtov in EU programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2014-2020,
9. organiziranje in zagotavljanje svetovalne službe na Goriškem v Italiji,
10. sodelovanje na področju skupne promocije ter trženja posebnih tradicionalnih in ekoloških kmetijskih pridelkov in izdelkov,
11. sodelovanje pri projektu Slovenija – evropska gastronomska regija 2021.

Celotni program za 2020 je ocenjen na 105.180,00 €.

- Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in Skupnost južno koroških kmetov in kmetov (SJK), avstrijska Koroška

Program sta obe organizaciji vložili enotno. KIS je glavni izvajalec programov in tudi podpisnik bodoče pogodbe o sodelovanju. SJK je udeležen v manjšem obsegu. Program obsega naslednje vsebine:

1. izvedba in koordinacija delovnih praks dijakov slovenskih kmetijskih šol na avstrijskem Koroškem in slovenskih dijakov kmetijskih šol z avstrijske Koroške na biotehniških šolah v Sloveniji;
2. čezmejni prenos izkušenj in izboljšanje kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov v okviru sodelovanja slovenskih kmetij z avstrijske Koroške pri

»Dobrotah slovenskih kmetij«;

3. izvedba in koordinacija strokovnih ekskurzij za kmete in kmetice iz Slovenije po avstrijskem Koroškem;

4. koordinacija in izvedba srečanja slovenske podeželske mladine z mladino iz zamejstva na teme gospodarski razvoj kmetij, podnebne spremembe in inovativnosti v kmetijstvu;

5. prenos znanja na področju trženja kmetijskih proizvodov, turističnih kmetij ter njihova promocija;

6. predstavitev slovenskega kmetijstva na stojnici v šotoru Alpe Adria na Pliberškem Jormaku ter na kulinarčnih praznikih po avstrijski Južni Koroški;

7. promocija slovenskega kmetijstva na mednarodnem Kmečkem prazniku – srečanju slovenskih kmetov iz petih dežel;

8. promocija slovenskega kmetijstva na tržnici »Alpe srečajo Jadran« v športnem parku SAK – Celovec, na Velikonočni tržnici Celovec, na Velikonočni tržnici na Jedvovci, v Borovljah, na Habnarjevem jezeru v Hodišah, v Žrelcu, na Adventni tržnici na Jedvovci, na Adventni tržnici na Otoku/Maria Wörth in na Dnevh Alpsko jadranske kuhinje v Celovcu.

Delovanje stanovskega zastopstva SJK bo usmerjeno v čezmejno sodelovanje med kmetijsko gozdarskimi zbornicami Avstrije in Slovenije glede organiziranja posvetov o:

- posledicah podnebnih sprememb,
- odpravljanju škod po vetrolomih,
- ponovnem pogozdovanju gozdnih površin,
- gorskem kmetijstvu in planšarstvu,
- posledicah prihajanja divjih zveri: medved, volk, šakal, ris.

Aktivnosti bodo usmerjene tudi v sodelovanje s Slovensko zvezo kmetic, organiziranje strokovnih ekskurzij za kmete iz Slovenije in delo z mladimi v SJK.

- AGRASLOMAK

V okviru AGRASLOMAK se načrtuje:

1. priprava scenarija in izdelava dokumentarca o slovenskem kmetijstvu v zamejstvu v Italiji, v Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem,
2. aktivno sodelovanje posamezne slovenske zamejske kmetijske organizacije na dogodku »Dobrote slovenskih kmetij« na Ptuju,
3. pridobitev in vključevanje mladih slovenskih zamejskih kmetov v projekt MAJ (izobraževanje in medsebojno povezovanje v prostoru Alpe – Jadran),
4. promocija kmetijstva in udeležba predstavnikov slovenskih zamejskih kmetijskih organizacij na srečanju kmetov petih dežel na kmečkem prazniku na avstrijskem Koroškem,

5. udeležba na Mednarodnem kmetijsko živilskem sejmu AGRA 2020 v Gornji Radgoni,
6. promocija slovenskega zamejskega kmetijstva,
7. promocija turističnih kmetij iz Slovenije in zamejstva na regati Barkovljanki 2020, pod naslovom »Turistične kmetije brez meja«.

VIII. Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ)

Ministrstvo za zunanje zadeve bo posebno pozornost posvečalo intenzivni čezmejni gospodarski izmenjavi in številnim pobudam za sodelovanje.

MZZ intenzivno pokriva zamejstvo preko veleposlaništev v sosednjih državah in še posebej preko generalnih konzulatov v Trstu, Celovcu in Monoštru, ki so najtesnejša povezava med Slovenijo in zamejci v teh državah.

Tudi v prihodnje se bo MZZ udeleževal gospodarskih dogodkov ter nadgradil mreženje med podjetniki z obeh strani meje ter vzpodbujal sodelovanje med matično državo in slovenskimi gospodarskimi strukturami v sosednjih državah.

Pomemben element pri širjenju gospodarskega sodelovanja bo tudi v prihodnje mreža častnih konzulov RS v sosednjih državah. MZZ spodbuja širjenje te mreže in organizira letne posvete vseh častnih konzulov v Sloveniji.

IX. SPIRIT Slovenija

V skladu s programskimi usmeritvami SPIRIT Slovenija posebnih aktivnosti, vezanih izrecno na sodelovanje z zamejskimi skupnostmi v letu 2020, ne načrtuje.

V kolikor pa bo v okviru aktivnosti sektorjev za spodbujanje internacionalizacije in za spodbujanje tujih neposrednih investicij tekom leta prišlo do izvedbe dogodkov vezanih na sosednje države, bodo k sodelovanju povabljene tudi zamejske institucije. Glede na dosedanjo prakso je pričakovati, da se bodo cilji Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva v določeni meri uresničevali tudi preko javnega razpisa za slovenske poslovne klube v tujini.

X. Obrtno – podjetniška zbornica Slovenije (OZS)

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru programa dela za leto 2020 načrtuje aktivnosti s področja internacionalizacije, ki so: organizacija in izvedba izobraževanj s področja poslovanja v Italiji, Avstriji, na Hrvaškem in Madžarskem, izvajanje strokovnega svetovanja s področja poslovanja v tujini, organizacija in izvedba B2B sestankov, pomoč pri iskanju poslovnih partnerjev, sodelovanje in izmenjava informacij z zamejskimi organizacijami, aktivno sodelovanje v mreži New Alpe Adria itd.

OZS z aktivnostmi krepi in pospešuje gospodarsko povezovanje ter sodelovanje med obmejnimi območji sosednjih držav Slovenije s podjetji iz Slovenije.

OZS promovira dogodke SDGZ Trst in SGZ Celovec v svojih medijih in s tem podpira aktivnosti obeh organizacij ter spodbuja slovenska podjetja k aktivni udeležbi.

OZS bo še naprej krepila gospodarske stike s predstavniki tujih partnerskih organizacij (SDGZ Trst, SGZ Celovec, HOK, HWK, WKO itd.).

XI. Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU

Inštitut v 2020 načrtuje nadaljevanje dela na potekajočih projektih in programskih skupinah ter morebitnih novo pridobljenih raziskovalnih projektih. Nadaljevalo se bo delo na knjižničnem in arhivskem delu ter izdajanju revije *Dve domovini* in monografskih publikacij.

Priloga tega poročila je zapis postopka o uskladitvi in potrditvi načrta sodelovanja za leto 2020 glede izvajanja Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020:

Zapis postopka o uskladitvi Poročila za leti 2018 in 2019 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 in načrt sodelovanja za leto 2020

Člani posebnega delovnega telesa (Medresorska gospodarska komisija) so zaradi pandemije in zaščitnih ukrepov COVID 19 besedilo Poročila za leti 2018 in 2019 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 in načrt sodelovanja za leto 2020 uskladili in korespondenčno potrdili na podlagi poziva (3. 5. 2020) koordinatorja Kojc Roberta, sekretarja na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu.

V skladu z informacijo, podano skupaj s pozivom za potrditev poročila in načrta sodelovanja, bo gradivo posredovano v sprejem na Vlado RS.

Ljubljana, 21. 5. 2020

Zapisal: Robert Kojc

PRILOGA 2

Usmeritev Vlade Republike Slovenije za prihodnje delo posebnega medresorskega delovnega telesa (Medresorske gospodarske komisije) za izvajanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020

Vlada Republike Slovenije je sprejela naslednjo usmeritev za prihodnje delo glede izvajanja Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020:

- poglobi se sodelovanje resorno pristojnih ministrstev za izvajanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020, zlasti na področju gospodarskega in regionalnega razvoja.